

صعود ۱۸ هزار واحدی شاخص بورس

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات روز گذشته (چهارشنبه ۱۶ فروردین) با ۱۸ هزار و ۳۶۲ واحدافزایش، در ارتفاع ۲ میلیون و ۱۳۷ هزار واحدی ایستاد. شاخص هموزن نیز با ۱۳ هزار و ۳۳۵ واحد افزایش به ۶۵۱ هزار و ۷۸ واحد و شاخص قیمت با ۷ و ۸۷۵ واحد رشد به ۳۸۴ هزار و ۵۲۰ واحد رسید. دیروز در معاملات بورس تهران همچنین بیش از ۱۸ میلیارد و ۲۵۲ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۱۱۵ هزار و ۹۰۸ میلیارد ریال معامله شد.

اصلاح و تقویت نظام مالیاتی و کاهش کسری بودجه در راستای کنترل نقدینگی، بستر اصلی تحقق مهار تورم است

انضباط مالی، مقدمه مهار تورم

با مأموریتی که رهبر حکیم انقلاب برای اصلاح ساختار بودجه به دولت قبل دادند، انتظار می‌رفت نظام مالیاتی کشور به عنوان یکی از محورهای مهم اصلاحی در مرکز توجه دولت قرار گیرد، چرا که در حرکت به سمت اقتصاد بدون نفت، لازم بود ضمن کاستن از فشار مالیاتی بخش مولد اقتصاد، از طریق ایجاد پایه‌های جدید مالیاتی، جلوگیری از فرارهای مالیاتی و کاستن از معافیت‌های غیرضرور، درآمدهای مالیاتی افزایش یابد تا دولت بتواند با فشار کمتری کاهش درآمدهای نفتی را مدیریت کند.

■ اصلاح ساختاری بودجه، مهم‌ترین گام سازمان برنامه
کارشناسان معتقدندبرای اصلاح ساختاری بودجه نباید تنها به افزایش سهم درآمدهای مالیاتی و کاهش سهم درآمدهای حاصل از فروش نفت در بودجه عمومی دولت اکتفا کرد. در حقیقت زمانی ساختار بودجه اصلاح می‌شود که قواعد معیوب حاکم بر آن تغییر کند. در حقیقت برای اصلاح ساختار بودجه، باید قواعد حاکم بر آن تغییر کند، نه ارقام و اعداد بودجه. در ادامه به برخی اقدامات که باید در راستای اصلاح ساختاری بودجه در دستور کار قرار گیرد، اشاره می‌شود.

۱- **ایجاد شفافیت در فرآیند بودجه‌ریزی:** یکی از مهم‌ترین اقدامات پیشگیرانه برای مقابله با فساد در بودجه‌ریزی، تقویت

گروه اقتصادی: رهبر انقلاب در دیدار اخیر مسؤولان و کارگزاران نظام، الزامات عملیاتی شدن «مهار تورم و رشد تولید» را تشریح کردند که یکی از این الزامات توجه ویژه دولت به انضباط مالی است. انضباط مالی از جمله اصلاح ساختاری بودجه نیز در بحث وظایف اساسی اقتصادی مسؤولان، مورد تمرکز و تأکید رهبر انقلاب قرار گرفت. ایشان یکی از اهداف اصلی تشکیل جلسه هماهنگی سران قوا در دولت قبل را اصلاح ساختاری بودجه بیان کردند و با اشاره به تحقق نیافتن این هدف گفتند: باید این دستور کار مهم را پیگیری کرد. پرهیز از تعهدات مالی که منافع پایدار مسئولین ندارند و صرفه‌جویی جدی از جمله در سفرهای بی‌مورد، همایش‌های بی‌فایده و خریدهای بی‌مورد دستگاه‌ها نکاتی بود که رهبر انقلاب در همین زمینه بیان کردند.

به گزارش «وطن امروز»، اگر دخل و خرج دولت‌ها تنظیم نباشد، آنها را به استقراض از بانک مرکزی وادار می‌کند که نتیجه این اقدام، رشد سطح نقدینگی و به تبع آن افزایش تورم در اقتصاد خواهد بود. تورم «المصائب اقتصاد ایران» به شمار می‌رود و کنترل پایدار آن نیازمند خاموش کردن موتورهای محرک آن است. کسری بودجه شدید و خلق پول بی‌ضابطه بانک‌ها، ناترازی ترازنامه بانک‌ها و استقراض دولت از بانک مرکزی از جمله موتورهای محرک تورم است. تورم‌های ۲ رقمی، ثبات و اطمینان را در اقتصاد کلان از بین می‌برد و رشد آفساز گسیخته نقدینگی که ناشی از کسری بودجه دولت‌ها و بی‌ضابطه بودن سیستم بانکی است - از علل تورم‌های بالاست. در همین راستا دولت سیزدهم از ابتدای روی کار آمدن، برقراری انضباط مالی را - که منجر به عدم استقراض دولت از بانک مرکزی و در نتیجه کنترل تورم می‌شود- جزو اهداف خود عنوان کرد.

■ اصلاح نظام مالیاتی برای ایجاد درآمد پایدار

یکی از معضلات بودجه کشور، انکای منابع به درآمدهای ناپایدار یا درآمدهای نفتی است که مشکلاتی را ایجاد می‌کند؛ برای عبور از این رویه نیاز است نظام مالیات‌ستانی کشور تقویت شود تا انکای منابع درآمدی دولت به درآمدهای پایداری باشد که بار تورمی ندارد. البته رویه مثبتی طی سال‌های اخیر توسط دولت سیزدهم در افزایش سهم مالیات در بودجه آغاز شده است اما همچنان باید این مسیر با سرعت بیشتری ادامه یابد و مشکلات نظام مالیاتی حل شود و پایه‌های مالیاتی گسترش و عدالت در مالیات‌ستانی افزایش یابد.

فشار زیاد بر بخش مولد اقتصاد، فرارها و معافیت‌های گسترده مالیاتی، غیبت مالیات به عنوان ابزار تنظیم‌گر در بازارهایی که پتانسیل سفته‌بازی دارند و سهم اندک آن در درآمدهای دولت، از مواردی است که طی سال‌های گذشته از سوی کارشناسان و سیاست‌گذاران امر مورد بحث قرار گرفته و بر لزوم اصلاح آنها تأکید شده است. در چند سال اخیر بویژه

پنجشنبه ۱۷ فروردین ۱۴۰۲

وطن‌امروز | شماره ۳۷۳۲

اقتصادی

اخبار

ضرر ۲میلیارد دلاری بزرگ‌ترین

صندوق بازنشستگی سوئد

آلکتا، بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی سوئد، پس از گزارش ۲ میلیارد دلار زیان سرمایه‌گذاری مرتبط با بحران بانکی ماه گذشته در آمریکا، مسؤول اوراق قرضه و سهام خود را به‌صورت رسمی برکنار و برنامه‌ای برای کاهش ریسک‌پذیری اعلام کرد. بنا به گزارشی از وبگاه بلومبرگ، آلکتا روز سه‌شنبه اعلام کرد سهام عمده را در شرکت‌های دور از بازار داخلی خود کاهش خواهد داد. این صندوق «گرولیوس آن» را به‌عنوان سرپرست مدیریت سبد سهام معرفی کرد.

«جیکوب لاپدوس» سخنگوی آلکتا اعلام کرد لیزولوت لدین، مسؤول اوراق قرضه و سهام برکنار شده است. لدین مسؤول تبدیل اکتابه یکی از بزرگ‌ترین سهامداران گروه مالی بانک سیلیکون‌ولی، بانک سیگنچر و بانک فرست ریپابلیک است. بانک سیلیکون‌ولی و بانک سیگنچر سقوط کردند و بانک فرست ریپابلیک هنوز برای بقای خود در تلاش است.

مگنوس بیلینگ، مدیرعامل آلکتا، در بیانیه‌ای اظهار کرد: زیان بانک‌های آمریکا، اعتماد مشتریان به الکتا و مدیریت سهام آن را به طور جدی خدشه‌دار کرده است. وی افزود: اکنون وظیفه ما است که ثابت کنیم مستحق اعتماد مجدد مشتریان هستیم. بیلینگ خاطرنشان کرد مدیریت سهام الکتا به شروعی تازه و مدیریتی جدید نیاز دارد.

■ ■ ■

نرخ دلار همچنان ۴۰ هزار و ۲۰۰ تومان

قیمت هر دلار آمریکا روز گذشته (چهارشنبه ۱۶ فروردین) در مرکز مبادله ارز و طلاى ایران، بدون تغییر نسبت به روز کاری سه‌شنبه در ۴۰ هزار و ۲۰۰ تومان و نرخ حواله دلار در ۳۶ هزار و ۶۰۰ تومان ثابت ماند.

بر پایه یاد و سدد بازار مبادله ارز و طلاى ایران، قیمت هر اسکناس دلار دیروز ۴۰ هزار و ۲۰۰ تومان و قیمت حواله دلار ۳۶ هزار و ۶۰۰ تومان، هر اسکناس یورو ۴۴ هزار تومان و بهای حواله یورو ۴۰ هزار و ۸۲ تومان، هر اسکناس درهم ۱۰ هزار و ۹۶۴ تومان و هر حواله درهم ۹ هزار و ۹۶۴ تومان کشف قیمت شد.

■ ■ ■

سکه ۳۲ میلیون

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز (چهارشنبه ۱۶ فروردین ماه) با یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان افزایش نسبت به روز سه‌شنبه، در بازار تهران ۳۲ میلیون تومان معامله شد. هر قطعه سکه بهار آزادی طرح جدید بر اساس نرخ اعلامی اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا جواهر، نقره و سکه تهران در ساعت ۱۵ و ۲۰ دقیقه روز گذشته معادل ۳۲ میلیون تومان داد و ستد شد. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۲۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان خرید و فروش شد، همچنین نیم‌سکه ۱۹ میلیون تومان، ربع سکه ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلاى تهران نرخ هر گرم طلاى ۱۸ پلینز ۶۰۱ هزار تومان و قیمت هر مثقال طلا نیز ۱۱ میلیون و ۲۷۰ هزار تومان اعلام شد. بهای هر انس طلا در بازارهای جهانی هم ۲ هزار و ۲۳ دلار و ۷۶ سنت بود.

■ ■ ■

کمک هزینه مسکن کارگران

۹۰۰ هزار تومان

سخنگوی دولت از موافقت هیأت وزیران با تعیین ۹۰۰ هزار تومان برای کمک‌هزینه مسکن کارگران خبر داد. علی بهادری جهرمی در حاشیه جلسه روز چهارشنبه هیأت دولت در جمع خبرنگاران گفت: کمک‌هزینه مسکن کارگران در جلسه هیأت وزیران بررسی و مبلغ ۹۰۰ هزار تومان که از سوی شورای عالی کار پیشنهاد شده بود، تصویب شد. بهادری جهرمی در ادامه «دریافت ارز» را یکی از منابع اطلاعاتی دانست که وزارت رفاه می‌تواند از آن برای تعیین دهک خانوار استفاده کند زیرا کسب‌اند که از می‌گیرند عموماً جزو افرادی هستند که در دهک بالا قرار دارند. وی در همین راستا متذکر شد کسی از کارت ملی دیگران چه برای تراکنش بانکی در داخل مغازه و چه برای دریافت ارز سوءاستفاده نکند و توضیح داد که اینها جزو مواردی است که برای گذشتهٔ افراد و خانوارها و پرداخت یا قطع یارانه ملاک قرار می‌گیرند. بهادری جهرمی همچنین گفت: بعضی علاقه‌دارند دنبال حاشیه‌بروند ولی دولت باید به اصل بپردازد؛ آنقدر مردم و مملکت کار دارند که وقت رسیدن به حاشیه را ندارند. وی افزود: ماه رمضان ایام برکت و مغزبان الهی است برخی‌ها در رابطه با کارهای گذشته خودشان، دستاوردها، گزارش‌ها و نتیجه آماری عملکردشان در طول یک دهه گذشته تدبر و یک مقدار استغفار کنند.

■ ■ ■

۱۵۰ هزار سهامدار عدالت سود مر حله

دوم خود را دریافت نکردند

مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه گفت: ۱۵۰ هزار سهامدار عدالت به دلیل مشکل شماره شبای معتبر بانکی نتوانستند سود مرحله دوم عملکرد ۱۴۰۰ را دریافت کنند.

محمد باغستانی با بیان اینکه مرحله دوم سود عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰ شرکت‌های سرمایه‌پذیر سهام عدالت ۲۵ اسفند سال قبل به حساب ۳۳ میلیون و ۸۶۴ هزار سهامدار واریز شد، افزود: بر اساس گزارش‌های دریافتی از بانک‌ها، سود حدود ۱۵۰ هزار سهامدار عدالت به حساب آنها واریز نشده است.

وی ادامه داد: شماره شبای نامعتبر، حساب بانکی مسدود، راکد، مسترک (دو امضا)، ارزی و بلندمدت از مهم‌ترین دلایلی است که سود به حساب این تعداد از سهامداران سابق عدالت واریز نشده است.

مدیرعامل سمات اظهار داشت:سهامدارانی که با مشکل شبای معتبر بانکی روبه‌رو هستند، می‌توانند با ثبت‌نام در سامانه جامع اطلاعات مشتریان (sejamar) با درج شماره حساب معتبر خود در سایت sahamedalat.ir اقدام به دریافت سود سهام قرار بگیرند. باغستانی اضافه کرد: سود سهامدارانی که مشکل شبای معتبر بانکی خود را برطرف کنند، در مراحل بعدی این سود به حساب آنها واریز خواهد شد و نگرانی‌ای در این زمینه وجود ندارد.

برای اصلاح ساختاری بودجه است. در این شرایط باید سازمان برنامه و بودجه جدیت لازم را در تدوین بودجه داشته باشد تا از رخداد این تعارض منافع جلوگیری کند.

۳- **اصلاح مکانیسم تخصیص مجدد بودجه به عنوان ابزاری قدرتمند در دست سازمان برنامه:** در بسیاری مواقع درآمدهای دولت از میزانی که در لایحه پیش‌بینی شده کمتر محقق می‌شود، بنابراین دولت مجبور است هزینه‌کرد خود را متناسب با درآمدهای واقعی تعدیل کند. تشخیص این امر با سازمان برنامه و بودجه است. به عبارت دیگر قدرت بودجه‌ریزی و تخصیص مجدد از مجلس گرفته شده و به این سازمان واگذار شده است. وجود چنین مکانیسمی در نظام بودجه ایران، قاعده معیوبی است که امکان ورود مجلس و نظارت بر آن را از بین برده است.
۴- **قطع وابستگی منابع عمومی بودجه دولت به درآمدهای نفتی:** وابستگی بودجه ایران به درآمدهای نفتی سابقه‌ای بیش از چند دهه دارد. این وابستگی بتدریج و با افزایش قیمت نفت و در پی آن افزایش درآمدهای ایران بیشتر شد. نفتی شدن بودجه باعث شد دولت به مالیات‌دهندگان و نمایندگان آنها در مجلس پاسخگویی جدی نداشته باشد. این امر در عمل فساد سیاسی را در فرایند بودجه‌ریزی تشدید کرد و به قدرتمند شدن گروه‌های ذی‌نفوذ منجر شد. از طرف دیگر آسیب‌پذیری اقتصاد ایران در مقابله با تحریم‌ها را به دنبال داشت. این امر در حالی است که بودجه‌ریزی باید با ملاحظه محدودیت‌ها و برای ناکارآمد کردن آنها، برنامه‌ریزی شود. در واقع، بودجه‌ریزی در وضعیت دفاع اقتصادی باید ناظر به تهدیدهای اقتصادی باشد و موانع مربوط را برای کم‌اثر و بی‌اثر کردن تهدیدها از بین برد.

۵- **توجه به پایه‌های مالیاتی جدید در کنار از بین بردن معافیت‌های مالیاتی نامناسب:** متأسفانه در سال‌های گذشته به رغم وجود اجماع کارشناسی در ارتباط با راهکارهای افزایش درآمد مالیاتی، اراده جدی از جانب دولت تدبیر و امید برای اصلاح قوانین این حوزه به چشم نمی‌خورد. کاهش برخی معافیت‌های مالیاتی ناجبا و افزایش پایه‌های مالیاتی مرسوم در دنیا مانند مالیات بر مجموع درآمد خانوار، مالیات بر عایدی سرمایه و… تنها گوشه‌ای از سیاست‌های پیشنهادی برای اصلاح در این حوزه است که مورد غفلت است و تا زمانی که قواعد و قوانین معیوب بر حوزه مالیات کشور حاکم باشد، امکان استقلال بودجه از نفت وجود ندارد.

در انتها باید گفت یکی از مهم‌ترین مسائل در نظام بودجه‌ریزی ایران، قواعد معیوبی است که بر آن حاکم است و تنها در صورت وجود اراده جدی از سوی دولتمردان و نمایندگان مجلس می‌توان امید به اصلاح داشت در غیر این صورت هر گونه تغییر در ارقام به نحوی بازی با اعداد است نه تغییر ساختاری. به‌اذعان کارشناسان، وجود کسری بودجه چند صد هزار میلیاردی در این لایحه، حرکت چرخ معیشت مردم را کندتر خواهد کرد.

پیش‌بینی رشد تورم و افزایش قیمت بنزین با کاهش ۱.۶ میلیون بشکه‌ای تولید نفت

آمریکا زیر منگنه اوپکی‌ها

CNBC نوشت: این اقدام اوپک به تیرگی بیشتر روابط عربستان و آمریکا منجر خواهد شد

افزایش قیمت‌ها به ۱۰۰ دلار در هر بشکه هشدار می‌دهند، در حالی که گلدمن ساکس پیش‌بینی می‌کند قیمت نفت برنت با ۵ دلار افزایش در هر بشکه مواجه خواهد شد و به ۹۵ دلار در هر بشکه در دسامبر ۲۰۲۳ می‌رسد. در مواجهه با این مساله ایالات متحده می‌تواند با آزاد کردن حجم بیشتری از ذخایر استراتژیک نفت خود، با افزایش قیمت‌ها مبارزه کند».
پایگاه خبری CNBC در گزارش خود می‌افزاید: در این راستا تحلیلگران بر این باورند این اقدام همچنین به تیرگی بیشتر روابط عربستان و آمریکا منجر خواهد شد.

■ رشد قیمت بنزین در آمریکا پس از تصمیم اوپک پلاس
در حال حاضر دولت آمریکا به خاطر گرانی قیمت بنزین تحت فشار است و تصمیم اخیر اوپک پلاس قیمت را بالاتر هم برد و حداقل این رشد قیمتی تا تابستان ادامه می‌یابد. به نقل از سی‌ان‌بی‌سی، پس از تصمیم اوپک پلاسی‌ها برای کاهش عرضه نفت به بازارهای جهانی، قیمت بنزین یعنی آن چیزی که اکنون دولت بایدن به خاطر آن تحت فشار است، افزایش خواهد یافت.
در این گزارش همچنین آمده است: اکنون قیمت بنزین به خاطر تصمیم اخیر اوپک در حال افزایش است. اوپک پلاس اعلام کرده است که عرضه نفت خود را از ماه مه تا پایان سال جاری به بیش از یک میلیون بشکه در روز کاهش خواهد داد.

«مارک گروبا» تحلیلگر ارشد در حوزه نفت و انرژی اعلام کرد که قیمت نفت و فرآورده‌های آن پس از اعلام تصمیم افزایش قیمت انرژی در کشورهای واردکننده می‌شود که در ادامه ارقام تورم کل را افزایش می‌دهد.
پایگاه خبری CNBC در این گزارش ادامه می‌دهد: «روابط آمریکا با اوپک پلاس در پایان سال گذشته به جنگ لفظی با عربستان سعودی تبدیل شد، زمانی که گروه نفت بر کاهش ۲ میلیون بشکه در روز تا پایان سال ۲۰۲۳ توافق کرد؛ تصمیمی که آن زمان در کمیته‌های وزیران و فنی تأیید شد. یکی از این تشره‌های فنی کمیته نظارت مشترک وزیران اوپک پلاس، دوشنبه با بیانیه‌ای به پایان رسید که کاهش داوطلبانه تولید را تأیید کرد و هیچ اشاره‌ای به تغییر گسترده‌تر در سیاست رسمی تولید نکرد. دبیرخانه اوپک با اشاره به کاهش‌های داوطلبانه گفت این کاهش تولید «اقدامی پیشگیرانه با هدف حمایت از ثبات بازار نفت» است. JMMC (کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق اوپک و غیراوپک) بعدی در ۴ ژوئن (۱۴ خرداد) تشکیل خواهد شد و جلسه کامل وزیران متعاقب آن خواهد بود. احتمالاً دیگر نیازی به اقدام رسمی اوپک پلاس نیست، زیرا قیمت‌های فردایی برنت در ماه ژوئن با ۴.۴۴ دلار در هر بشکه افزایش نسبت به جمعه هفته اخیر به ۸۴.۳۳ دلار در هر بشکه رسید. برخی تحلیلگران اکنون نسبت به

بنابر اعلام سخنگوی دولت

ارز سهمیه‌ای بخريد، يارانه‌تان قطع می‌شود

تغییرات است. ۲ روز گذشته که تغییراتی در شرایط دریافت ارز سهمیه‌ای با کارت ملی اعمال و اعلام شد، زرمزه‌هایی مبنی بر تأثیر خرید ارز در تغییر ارزیابی متقاضیان برای تخصیص یارانه نیز مطرح شد. در این میان، سوالی که برای مردم ایجاد شد این بود که اگر کسی ارز سهمیه‌ای بخرد، یارانه‌اش قطع می‌شود یا خیر؟ علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت دیروز در حاشیه جلسه هیات

دولت درباره منابع مورد بررسی برای دریافت یارانه اظهار کرد: دریافت ارز ۲۰۰۰ و ۵۰۰۰ یورویی یکی از منابع اطلاعاتی است که وزارت رفاه می‌تواند از آن برای تعیین دهک خانوار استفاده کند، زیرا کسانی که ارز می‌گیرند، عموماً جزو افرادی هستند که در دهک بالا قرار دارند، لذا نباید از کارت ملی دیگران چه برای تراکنش مالی و بانکی در داخل مغازه و چه برای دریافت ارز استفاده شود، زیرا افراد پر درآمد اقدام کند.

دلار

خريد ارز سهمیه‌ای با کارت ملی در سال جاری، ملاکی برای قطع یارانه و تغییر دهک‌بندی یارانه‌بگیران از سوی وزارت رفاه است که سخنگوی دولت نیز روز گذشته بر آن تأکید کرد. شاید تا سال گذشته مسؤولان سازمان هدفمندی یارانه‌ها و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی واکنشی به تأثیر خرید ارز سهمیه‌ای روی تغییر دهک‌بندی یارانه‌بگیران با حذف یارانه آنها نداشتند و حتی در برخی موارد برعکس این موضوع را مطرح می‌کردند که خرید این ارز موجب حذف یارانه نمی‌شود اما به نظر می‌رسد این تصمیم در سال جاری تغییر کرده و هر شخصی که ارز سهمیه‌ای با کارت ملی خریداری کند، این اقدام ملاکی برای اعمال این